
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אזרחות - סמינריון דידקטי - 34015

תאריך עדכון אחרון 22-10-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי הוראה - תעודת הוראה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ריקי טסלר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: rikitesler1@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: א 18.00-19.00

מורי הקורס:

ד"ר רבקה טסלר

תאור כללי של הקורס:

דיון השוואתי בחינוך אזרחי בעולם וניתוח נושאים מתכנית הלימודים באזרחות

מטרות הקורס:

לנתח באופן השוואתי את מעמד המקצוע, הוראת תכנים, פיתוח מיומנויות אזרחיות וחינוך למעורבות. בחינת ממדי ההצלחה, השפעות והשלכות

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הסטודנט יבין את מעמד המקצוע בהשוואה למדינות אחרות ויעמיק בדרכים השונות לקידום החינוך האזרחי

דרישות נוכחות (%) :

0

שיטת ההוראה בקורס: ניהול דיון, חשיבה ביקורתית, סדנאות, למידת עמיתים, מטלות אמצע, הרצאה מול הכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מהי אזרחות? מיהו האזרח הטוב? מודלים השוואתיים של חינוך אזרחי בעולם המערבי. מסד חוקי להוראת האזרחות. הרעיון הדמוקרטי. שלטון האם ואמנה חברתית. זכויות האדם. גישות כלכליות חברתיות. רקע היסטורי להקמת המדינה. הכרזת העצמאות כמסד. מדינה יהודית. המיעוטים בישראל והשסע הלאומי. הרשויות במדינה. גבולות הדמוקרטיה. שלטון החוק והגבלת השלטון. תקשורת וחברה אזרחית. סוגיית החוקה.

חומר חובה לקריאה:

Westheimer, J. & Kahne, J. (2004). What Kind of Citizen? The Politics of Educating for Democracy. The American Educational Research Journal. Summer. 41 (2): 237-269.

Pasek, J., Feldman, L., Romer, D., Hall, K.J (2008) Schools as Incubators of Democratic Participation: Building Long-Term Political Efficacy with Civic Education Applied Developmental Science, 12 (1): 26 – 37

Owen, D., (2006) What Research Tell us About the Implementation of Education for Democracy Materials in Classrooms: A Review of Stated Goals and Achieved Results. Paper Presented at the Conference on Democracy Promotion and

- International Cooperation. Denver, September 24-29 2006.
- Hartry, A., & Porter, K., (2004) *We the People Curriculum: Results of Pilot Test*, www.wethepeople.gov
- Torney-Purta, J., Lehmann, R., Oswald, H., Schultz, W., (2001) *Citizenship and Education in Twenty-Eight Countries: Civic Knowledge and Engagement at Age Fourteen*. Multicopy, Amsterdam
- Amadeo, J.A., Torney-Purta, J., Rainer, L., Husfeldt, V., Nikolova, R., (2002) *Civic Knowledge and Engagement: an IEA Study of Upper Secondary Students in Sixteen Countries*, Amsterdam: Multicopy.
- כהן, א. (2013) מה בין לימודי האזרחות ובין חינוך אזרחי? מבט מתוך מערכת החינוך הפורמלית. אצל אבנון, ד. (עור') חינוך אזרחי בישראל, עם עובד: 54-61.
- חשין, מ. (2006) מידותיה של אזרחות טובה בחברה הוגנת ומתוקנת. מחשבה רב תחומית בחינוך ההומניסטי. סמינר הקיבוצים.
- איכילוב, א., ליבנה, ע., (2005) דגמים של תפקיד אזרח בדמוקרטיה בבית הספר העל יסודי העיוני והמקצועי בישראל, מגמות מג (4): 729-756.
- אבנון, ד. (2013) מחקר ומדיניות בהוראת אזרחות. תדפיס.
- מצר, נ., רוזן, (2009) החינוך לאזרחות בחמש מדינות נבחרות. משרד החינוך, האוניברסיטה הפתוחה: 17-55, 141-145.
- טסלר, ר. (2005) חינוך אזרחי בחברה לא אזרחית: מגמה ממלכתית, או משחק סקטוריאלי, פוליטיקה (14): 25-51.
- גייגר, י. (2011) ביקורת החינוך האזרחי. המכון לאסטרטגיה ציונית: 26-51.
- חוק חינוך ממלכתי. תדפיס
- שחר, י. (2002) הטיטוטות המוקדמות של הכרזת העצמאות, עיוני משפט כ"ו (2): 523-600.
- הלינגר, מ. (2013) חינוך אזרחי דמוקרטי בציונות הדתית בראי אתגרי התקופה, אבנון, ד. (עור') חינוך אזרחי בישראל, עם עובד: 236-275.
- גייגר, י. (2013) קווים לחינוך לאזרחות במדינת לאום יהודית. אבנון, ד. (עור') חינוך אזרחי בישראל, עם עובד: 62-84.
- הכהן, ח. ה. (2009) כפייה דתית בישראל, דת ודין – זמורה ביתן: 787-828.
- אברוני, צ. (2011) זכויות האדם ביחסים הבינלאומיים. פרק התפתחות רעיון זכויות האדם. האוניברסיטה הפתוחה: 49-61.
- אלוני, נ. (2013) פוליטיקה הומניסטית והחינוך לתרבות דמוקרטית. גייגר, י. (2013) קווים לחינוך לאזרחות במדינת לאום יהודית. אבנון, ד. (עור') חינוך אזרחי בישראל, עם עובד: 307-326.
- טלשיר, ג. (2005) אזרחות, חברה אזרחית וחינוך: המקרה הישראלי בראי הדמוקרטיות המערביות: פוליטיקה (14): 51-75.
- אמנת תיכון "הדרים", הוד השרון, תדפיס. אמנת בי"ס "אביב", מצגת.
- קמיר, א., (2004) שאלה של כבוד, כרמל: 19-42.
- מאוטנר, מ., שגיא, א., רוזן, ש. (1998) רב תרבותיות במדינה יהודית ודמוקרטית: הוצאת רמות: 67-76
- הצהרת זכויות האדם והאזרח בצרפת (1789), מגילת הזכויות האמריקנית (1791), ההכרזה לכל באי העולם בדבר זכויות האדם (1948) – תדפיסים.
- גביון, ר. (2001) זכויות האדם והדמוקרטיה: רקע רעיוני, בתוך דרך ארץ דת ומדינה: אסופת מאמרים, משרד החינוך, ירושלים: 97-108.
- כהן אלמגור, ר. (2003) מדוע יש להוציא דברי הסתה מגדר עקרון חופש הביטוי, מדינה וחברה 3: 561-584.
- כהן, נ., מזרחי, ש., יובל, פ. (2010) מדינת הרווחה, מדיניות ציבורית ודעת קהל. ישראל 2008. ביטחון סוציאלי (82): 52-102.

מיילס, ג. (2006) פוליטיקה שוויונית בזמנים קשים: האם מדינות הרווחה עדיין יכולות לקדם את השוויון? ביטחון סוציאלי (71): 30-9.

יובל, פ. (2008) יציבות וייצוגיות כפונקציות של שיטת הבחירות. אצל כסיף, א. (עור') לחלק את הארץ: 334-358.

חזן, נ. (2006) בחינת רפורמות במשטר הפרלמנטרי ושיטת הבחירה היחסית בישראל, מצגת של המרכז להעצמת האזרח, ת"א.

יחזקאלי, ח., אגסי, י. (2007) חוקה לישראל. המשפט (21): 75-81.

החוקה הדמוקרטית של ארגון עדאללה (2007), אתר עמותת עדאללה.

אבישי, ל. רוטנברג, נ. (2012) אחדות מתוך שונות: ליבה חינוכית משותפת לילדי ישראל. מכון ון ליר, ירושלים.

פלד, י. שפיר, מ. (2005) מיהו ישראלי. דינמיקה של אזרחות מורכבת. אוניברסיטת ת"א.

מזרחי, נ. (2011) מעבר לגן ולג'ונגל: על גבולותיו החברתיים של שיח זכויות האדם בישראל. מעשי משפט ד: 51-74.

גלנור, י. בלאנדר, ד. (2013) האזרחים הערבים בישראל, אצל גלנור, י. בלאנדר, ד. המערכת הפוליטית בישראל, עם עובד, ספיר והמכון הישראלי לדמוקרטיה: 905-967.

נחמיאס, ד. ארבל-גנץ, א. מידני, א. (2011) מנהל מקרקעי ישראל והקצאת קרקעות, בתוך: מדיניות ציבורית בישראל, האוניברסיטה הפתוחה: 307-319.

שרפמן, ק.ת. (2008) זהות ערבית במדינה יהודית ודמוקרטיה. פרלמנט (58): 14-19.

ג'מאל, א. (2013) עקרונות החינוך האזרחי ואתגר האזרחות הדיונית. אבנון, ד. (עור') חינוך אזרחי בישראל, עם עובד: 327-360.

סבן, א. (2002) הזכויות הקיבוציות של המיעוט הערבי-פלסטיני בישראל: היש, האין ותחום הטאבו. עיוני משפט, כ"ו (1): 241-319.

גלנור, י. בלאנדר, ד. (2013) מפלגות, אפשר בלי? אצל גלנור, י. בלאנדר, ד. המערכת הפוליטית בישראל, עם עובד, ספיר והמכון הישראלי לדמוקרטיה: 475-521.

פרידברג, ח. חזן, ר. (2009) פיקוח הכנסת על הממשלה: תמונת מצב והצעות לרפורמה, ירושלים, המכון הישראלי לדמוקרטיה.

גלנור, י. בלאנדר, ד. (2013) הניסיונות לחזק את הממשלה. אצל גלנור, י. בלאנדר, ד. המערכת הפוליטית בישראל, עם עובד, ספיר והמכון הישראלי לדמוקרטיה: 209-262.

אמיר, ר. הרשות המבצעת: מרכזיות והתפתחות. הספריה לדמוקרטיה: 7-25.

חומר לקריאה נוספת:

Schulz, W., Ainley, J., Fraillon, J., Kerr, Fraillon, J., Kerr, D., Losito, B. (2010) Initial Findings from the IEA, International Civic and Citizenship Education Study. Printout

- אבישי, ל. רוטנברג, נ. (2012) אחדות מתוך שונות: ליבה חינוכית משותפת לילדי ישראל. מכון ון ליר, ירושלים.

גלנור, י. (1998) מפלגות, תקשורת והדמוקרטיה הישראלית, אצל קורן, ד. (עור') קץ המפלגות, הדמוקרטיה הישראלית במצוקה. קו אדום והקיבוץ המאוחד: 195-214.

פלד, י. שפיר, מ. (2005) מיהו ישראלי. דינמיקה של אזרחות מורכבת. אוניברסיטת ת"א.

מזרחי, נ. (2011) מעבר לגן ולג'ונגל: על גבולותיו החברתיים של שיח זכויות האדם בישראל. מעשי משפט ד: 51-74.

אטמור, נ. (2006) המרוץ אחר האינטרנט, מפלגות וקמפיין מקוון בבחירות 2006, המכון הישראלי לדמוקרטיה.

הכהן, ח. ה. (2009) כפייה דתית בישראל, דת ודין - זמורה ביתן: 787-828.

אלפרסי, ד. (2009) דו"ח מחקר על הוראת האזרחות בישראל. תדפיס (באתר)

היימיש-ריש, נ., (2008) דמוקרטיה מתגוננת בישראל - פרלמנט.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 60 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 40 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: